

Vejledning om oprettelse af en selvejende institution

Indledning

I denne vejledning beskrives forudsætninger, proces og konkrete opgaver i forbindelse med oprettelsen af en selvejende institution.

Overordnet kræver oprettelsen af en selvejende institution, at de nationale og kommunale betingelser er opfyldt – og det politisk tilkendegives, at der skal indgås en driftsoverenskomst med den pågældende institution. I vejledningen gennemgås de vigtigste betingelser, herunder krav om bestyrelseskonstruktion, virksomhedsoprettelse og vedtægt.

Derudover er det en forudsætning, at den selvejende institution har en bestyrelse, som kan og vil påtage sig et arbejdsgiveransvar.

Selvejende institutioner

Selvejende institutioner er selvstændige juridiske enheder, der drives på et privatretligt grundlag, og som har en driftsoverenskomst med kommunalbestyrelsen. Driftsoverenskomsten regulerer kommunens og institutionens gensidige forpligtelser.

Det er kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune, der beslutter, om kommunen skal indgå en driftsoverenskomst med en selvejende institution. Det er således også kommunalbestyrelsen, der har kompetence til at vælge, hvilke selvejende institutioner, der indgås en driftsoverenskomst med. I Københavns Kommune er kompetencen uddelegeret til Børne- og Ungdomsudvalget.

En selvejende daginstitution skal derudover have en vedtægt. Vedtægten er sammen med driftsoverenskomsten, det grundlag, der regulerer den selvejende daginstitution. Det er den selvejende institutions bestyrelse, som skal udarbejde vedtægten, og den skal godkendes af forvaltningen.

Fordi en selvejende daginstitution er en selvstændig juridisk enhed og drevet på et privatretligt grundlag, har den selvejende daginstitutionens bestyrelse et selvstændigt arbejdsgiveransvar for de ansatte i institutionen og et selvstændigt ansvar for økonomien i institutionen.

Ansvarsfordelingen i en selvejende daginstitution afhænger af, hvordan bestyrelsen i institutionen er sammensat. Der eksisterer to modeller for bestyrelsessammensætning.

- *Den enstrengede model* - én institutionsbestyrelse med et flertal af valgte forældre

- *Den tostrengede model* – én institutionsbestyrelse og én særskilt forældrebestyrelse

I den tostrengede model ligger den overordnede beslutningskompetence hos institutionsbestyrelsen, og i modsætning til den enstrengede model, så er det ikke påkrævet, at der er et flertal af forældre. I stedet er udvalgte kompetencer uddelegeret til forældrebestyrelsen.

Den enkelte bestyrelse vælger selv en bestyrelseskonstruktion, og den skal fremgå af institutionens vedtægt.

På følgende link kan der læses mere om de overordnede rammer for selvejende institutioner, herunder kravene til bestyrelsesmodellerne og institutionens vedtægt ([link følger](#)).

Pladserne i institutionen indgår jf. driftsaftalen i den kommunale forsyning af pladstilbud. Det betyder, at det er kommunen, der i dialog med institutionens leder, anviser børn til ledige pladser.

Oprettelse af en selvejende institution

En selvejende daginstitution kan oprettes efter Dagtilbudslovens § 19 stk. 3. Overordnet kan dette ske på følgende to måder – enten kan en interesseret gruppe finde en lokalitet til institutionen selv, eller Københavns Kommune kan stille en bygning til rådighed, hvor der kan drives daginstitution. Det kan være Københavns Kommunes egen bygning eller et 3. mandslejemål.

Uanset skal oprettelsen af en selvejende institution godkendes af Børne- og Ungdomsudvalget på baggrund af en indstilling fra forvaltningen. Det er en forudsætning for oprettelsen af nye selvejende institutioner, at der er et kapacitetsbehov i det pågældende område af byen.

På Københavns Kommunes hjemmeside fremgår en oversigt over kommende kommunale byggerier ([link følger](#)), som interesserede grupper kan ansøge om at overtage driften af. Forvaltningen skal modtage en ansøgning senest 10 måneder før forventet ibrugtagning af en institution. Det politiske udvalg vil herefter træffe beslutning om den pågældende institution skal oprettes som et kommunalt eller selvejende tilbud. Det skal ske senest 6 måneder før ibrugtagning.

For kommende dagtilbud, som planlægges med tidlig opstart i midlertidige bygninger, tages beslutningen af udvalget inden indflytning i de midlertidige bygninger. Forvaltningen skal modtage en ansøgning 10 måneder før indflytning. Udvalget træffer beslutning senest 6 måneder før ibrugtagning.

De kommunale byggerier bygges og afleveres efter kommunens standarder og funktionsprogram uagtet om en institution oprettes som selvejende eller kommunal. Det er ikke muligt for ansøger at blive inddraget i udformningen af byggeriet, da beslutningen om organisering af dagtilbuddet tages 6 måneder før opstart. En ansøgning om selvejende drift vedrører derfor kun overtagelse af bygningen. Det er ikke muligt at ændre på bygningens udformning efter overtagelse.

Hvis en interesseret gruppe henvender sig med eget byggeri, så vil forvaltningen vurdere det lokale kapacitetsbehov i det geografiske nærområde, før der udarbejdes en indstilling til det politiske udvalg.

I begge tilfælde skal der udarbejdes en ansøgning til forvaltningen, som skal sendes til organisationsdata@buf.kk.dk.

Ansøgning

På baggrund af ansøgningen vil forvaltningen udarbejde en indstilling til det politiske udvalg, som skal godkende oprettelsen af en selvejende institution.

Ansøgningen som fremsendes til Børne- og Ungdomsforvaltningen skal indeholde:

- En motiveret ansøgning med en overordnet beskrivelse af den kommende institutions pædagogiske vision.
- Dokumentation for opstartsplan med en beskrivelse af hvordan børnegrupperne forventes indskrevet og ansættelse af leder og personale. Det skal samtidigt beskrives, hvis opstart planlægges foretaget af en eksisterende selvejende institution under samme administrationsselskab.
- En skriftlig tilkendegivelse fra den kommende klynge eller netværk, hvis den kommende selvejende institution ønsker at indgå i dette.
- Bygningstegninger, hvis en gruppe henvender sig med egen bygning.
- Oplysninger om evt. tilknytning til administrationsselskab.

Derudover tilknyttes der relevante kommentarer til ansøgningen fra forvaltningen i indstillingen til det politiske udvalg. Det kan være forudgående historik med ansøgerpart, oversigt over kommunale og selvejende institutioner i lokalområdet og det fremtidige kapacitetsbehov.

Ansøgningsprocessen skal sikre, at alle relevante elementer er belyst, og forvaltningen vil kontakte den ansøgende part, hvis der er manglende elementer eller spørgsmål til ansøgningen.

Forvaltningen vil i tilfælde med kommunale byggeprojekter også kunne fremlægge forslag om kommunal organisering. Det er derefter det politiske udvalg, der træffer endelig beslutning.

Kommer der ikke ansøgninger til et kommunalt institutionsbyggeprojekt, så bliver ejerforholdet, uden politisk behandling af dette, kommunalt.

Proces efter politisk beslutning

Hvis det politiske udvalg beslutter, at forvaltningen skal gå videre med et samarbejde med en ny selvejende institution, så skal der efterfølgende:

- Indgås driftsoverenskomst mellem institution og Københavns Kommune. Mandat til dette er uddelegeret til forvaltningen, som vil kontakte den ansøgende part med en standardkontrakt
- Udarbejdes en vedtægt for institutionen på baggrund af en standardskabelon (link følger). Forvaltningen tager kontakt til den ansøgende part.
- Oprettelse CVR, EAN og P-nummer i virk.dk - dette skal institution / administrationsselskab gøre. Derefter skal oplysningerne indsendes til Organisationsdata@buf.kk.dk, da de er afgørende for oprettelse i diverse understøttende fagsystemer og videre driftsunderstøttelse.
- Påbegyndes dialog med BUF-projektleder. På institutionsbyggeprojekter er der tilknyttet en BUF-projektleder, som vil give institutionen yderligere skriftlige vejledninger målrettet opgaverne vedr. overtagelse af byggeri. Derudover skal der udpeges en kontaktperson hos den kommende institution, som kan træffe beslutninger om institutionens inventar - f.eks. institutionsleder.

Der udpeges samtidigt en tovholder i forvaltningen, som vil være den primære kontaktperson for den kommende institution, og som skal understøtte oprettelsen af den selvejende institution.

Forvaltningen vil derudover indkalde til et møde med den kommende bestyrelse om drift, tilsyn og vedligeholdelse af kommunale bygninger.

Endeligt vil der være andre opgaver, som ikke beskrives i denne vejledning, men som den kommende institution og evt. administrationsselskab skal håndtere. Det kan f.eks. være ansættelse af personale og håndtering af børne- og straffeattester mv.

Oprettelse i diverse systemer

Omkring 6 måneder før åbning af institutionen startes der op med oprettelse i de første systemer. Det er vigtigt, at der er taget stilling til navngivning, og at institutionen er oprettet i virk.dk, ellers kan oprettelsen ikke påbegyndes rettidigt. Det skal gøres af den kommende institution.

2 måneder før åbning startes ventelister op, og forvaltningen vil på baggrund af de indsendte oplysninger fra den kommende institution følge op hos de relevante afdelinger ift. bevilling, oprettelse i anvisningssystem I2, huslejekontraktkontering, hjemmeside mv.

Der kan rettes spørgsmål til tovholderen eller til Organisationsdata@buf.kk.dk om den konkrete proces.

Tilvalgsmuligheder

Selvejende institutioner har mulighed for at blive en del af den kommunale forsikringsordning. Ordningen omfatter løsøre, ansvar og rejseforsikring. Bygningsforsikring er afhængig af ejerforholdet.

Læs mere via dette link: [Forsikring | Børne- og ungdomsforvaltningen \(kk.dk\)](#)

Kontakt Administrativt Ressourcecenter arc@buf.kk.dk for nærmere information.

Selvejende institutioner har derudover mulighed for at tilmelde sig Aula. Institutionen skal kontakte forvaltningen på aula@kk.dk, hvorefter der skal indgås en samarbejdsaftale mellem kommunen og institutionen.